

EUROPESE
REKENKAMER

NL

Rede

Brussel, 28 september 2017

Rede door Klaus-Heiner Lehne, president van de Europese Rekenkamer

Presentatie van het Jaarverslag 2016 van de ERK
Commissie begrotingscontrole van het Europees Parlement (CONT)

Alleen de uitgesproken versie geldt.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

Youtube: [EUAuditors](https://www.youtube.com/EUAuditors)

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Mevrouw de voorzitter,
Geachte vicepresident Oettinger,
Geachte leden van het Europees Parlement,

Dit jaar vieren wij het veertigjarig bestaan van de Europese Rekenkamer. De afgelopen vier decennia zijn de politieke, financiële en economische omstandigheden van de Europese Unie ingrijpend veranderd. En de meer recente uitdagingen lijken groter dan ooit tevoren: de financiële en economische crisis, de ongekende migratiestromen, klimaatverandering en terrorisme. Sommigen zien de EU zelfs als het paard van Troje van de mondialisering, in plaats van als een succesvolle weg naar vrede en welvaart.

Al deze zorgen hebben het vertrouwen van onze burgers in de Europese en nationale instellingen op de proef gesteld, en wij die werken voor die instellingen moeten daarop inspelen en presteren, elk op het gebied waar wij verantwoordelijkheid dragen. Tegen die achtergrond doet het mij genoegen dat ik goed nieuws te melden heb.

Wij zijn van mening dat de EU-rekeningen voor 2016 een getrouw beeld geven. Wij hebben deze, zoals ieder jaar sinds 2007, goedgekeurd. De ontvangsten in 2016 vertoonden geen materiële fouten. Maar het belangrijkste was dat er bovendien sprake was van een **gestage verbetering** in het geraamde foutenpercentage in de betalingen uit de EU-begroting. Ongeveer de helft van de door ons gecontroleerde EU-uitgaven in 2016 lag onder de drempel van 2 % voor het materiële foutenpercentage.

Bijgevolg hebben wij over de betalingen voor 2016 een **oordeel met beperking** afgegeven, en geen afkeurend oordeel. Dit is ons **eerste** oordeel met beperking sinds wij in 1994 zijn begonnen een jaarlijkse betrouwbaarheidsverklaring af te geven, waaruit blijkt dat de EU-financiën **aanmerkelijk zijn verbeterd**.

Meer in het bijzonder betekent dit dat het totale foutenpercentage voor de EU-uitgaven in 2016 werd geschat op 3,1 %, tegen 3,8 % in 2015 en 4,4 % in 2014.

“Op rechten gebaseerde betalingen”, die worden verricht indien aan specifieke voorwaarden wordt voldaan, zijn goed voor ongeveer 49 % van de EU-uitgaven en vertoonden foutenpercentages onder de 2 %. Hieronder vallen rechtstreekse steun voor landbouwers, subsidies voor studenten en onderzoekers, en personeelskosten. Natuurlijke hulpbronnen: voor Marktondersteuning en rechtstreekse steun was het geschatte foutenpercentage 1,7 %, en voor Administratie 0,2 %.

Er werden echter hogere foutenpercentages aangetroffen in “betalingen ter vergoeding van kosten”, die door middel van restituties werden gedaan. Voor Economische, sociale en territoriale cohesie bedroeg het geschatte foutenpercentage 4,8 %; voor Natuurlijke hulpbronnen: plattelandsontwikkeling, milieu, klimaatactie en visserij bedroeg het 4,9 %.

Dankzij maatregelen van de lidstaten en de Commissie is het algemene geschatte foutenpercentage verminderd, maar wij hebben geconstateerd dat er voldoende informatie beschikbaar was om **nog** veel meer fouten te voorkomen, of op te sporen en te corrigeren. Naar onze mening betekent dit dat er geen extra controles nodig zijn, maar dat de bestaande controles naar behoren moeten worden uitgevoerd.

Wel moet ik ervoor waarschuwen dat de totale betalingen die de EU heeft toegezegd uit toekomstige begrotingen te zullen doen, in 2016 hoger zijn dan ooit, namelijk 238,8 miljard euro. **Het wegwerken van deze achterstand** en het voorkomen van een nieuwe zouden prioriteiten moeten zijn bij het plannen van de EU-uitgaven voor de periode vanaf 2020.

In het begin zei ik dat wij allemaal een zeer belangrijke rol spelen waar het erom gaat onze burgers meer vertrouwen te geven in de Europese en nationale instellingen. Dat houdt ook in dat het voor hen van belang is om te weten dat publieke middelen rechtmatig worden besteed.

Onze burgers kunnen alleen vertrouwen hebben in het financieel beheer van de EU als zij en hun gekozen vertegenwoordigers de zekerheid hebben dat de geldende voorschriften worden nageleefd. Onze betrouwbaarheidsverklaring over de betrouwbaarheid van de EU-rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen heeft bijgedragen tot aanzienlijke verbeteringen in de naleving van EU-regels.

Maar evenzeer geldt, wat misschien zelfs nog wel belangrijker is, dat men wil weten **wat hun geld hun oplevert**. Had het zin om een bepaalde weg of luchthaven op een bepaalde plaats aan te leggen? Werd er daadwerkelijk groei en werkgelegenheid gecreëerd? Werd het geld verstandig besteed? Om deze vragen te beantwoorden, zijn wij ons steeds meer gaan richten op **prestaties**. Wij willen ervoor zorgen dat de belastingbetaler waar krijgt voor zijn geld.

Daarvoor moeten wij de focus van onze controlewerkzaamheden verleggen. Wij moeten in staat zijn om de juiste controlewerkzaamheden op het juiste moment te publiceren om optimaal gebruik te maken van de “soft power” waarover wij beschikken. Controlewerkzaamheden en beleidswerk gaan hand in hand. Om onze taak te kunnen blijven vervullen en om in te spelen op de huidige zorgen van onze burgers, brengen wij daarom vanaf nu **belangrijke veranderingen** aan in de wijze waarop wij de EU-begroting controleren.

Op veel van de EU-begrotingsterreinen zijn de controlesystemen die erop zijn gericht fouten te voorkomen, op te sporen en te corrigeren in de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. Dit biedt ons de mogelijkheid de betrouwbaarheidsverklaring met een frisse blik te bekijken en wij verwachten met betrekking tot de regelmatigheid van de uitgaven in de toekomst **meer op deze systemen te kunnen vertrouwen**. Dankzij deze aanpak is duidelijker te zien waar nog tekortkomingen voorkomen. Dit zal ons ook helpen de verantwoording te bevorderen en het beheer van de EU-financiën verder te verbeteren.

Tegelijkertijd zullen wij de echte prestatieproblemen aanpakken, zoals de verwezenlijking van de beoogde resultaten, de impact ervan en de invloed van EU-activiteiten op het dagelijks leven van burgers. Wij zullen nagaan of optreden op EU-niveau de beste manier was om de gewenste resultaten te bereiken. Wij zullen over al deze zaken op evenwichtige wijze verslag uitbrengen door de bereikte **resultaten** te onderkennen en rekening te houden met **beperkingen**.

Bij de Europese Rekenkamer willen wij niet alleen de manier waarop de EU werkt, verbeteren. Wij willen onze burgers helpen te begrijpen hoe zij werkt.

In het afgelopen jaar hebben wij al belangrijke stappen gezet in die richting. Wij hebben een groot aantal **controleverslagen** uitgebracht over actuele onderwerpen, variërend van werkgelegenheid voor jongeren, de vluchtelingen crisis en de hotspotbenadering, tot energie en klimaatverandering.

Daarnaast hebben wij **briefingdocumenten** gepubliceerd, bijvoorbeeld over de tussentijdse evaluatie van het huidige meerjarig financieel kader. We hebben **adviezen** uitgebracht over wetgevingsvoorstellen die van invloed zijn op het financieel beheer van de EU en opmerkingen gemaakt over bredere thema's op basis van ons onderzoek en onze ervaring.

In de komende decennia zullen we blijven optreden als hoedster van de EU-financiën en van de belangen van onze burgers. Wij zullen ons **onafhankelijk** blijven uitspreken, aandacht besteden aan dingen die goed gaan en onaangename waarheden aan het licht brengen als dingen niet goed gaan. En in een wereld van wijdverspreide desinformatie en manipulatie van gegevens zal de Europese Rekenkamer betrouwbare en objectieve informatie blijven verstrekken.

Dames en heren, in deze onzekere en steeds meer op zichzelf gerichte wereld moeten wij de komende jaren onze schouders onder een **positieve agenda** voor de Europese Unie zetten.

Laten wij, in elke fase van de wetgevings- en begrotingscyclus, ervoor zorgen dat de **EU** op doelmatige wijze **voor elkaar kan krijgen wat burgers belangrijk vinden**.

Ik dank u voor uw aandacht en ik kijk uit naar onze verdere gesprekken over dit onderwerp.